

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— frt
 Félévre 5.— „
 Negyedévre 2.50 „
 Egy hónapra 1.— „
 Egyez szám 4 kr.
 Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 tülve.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főplaccz, a vára-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábon pett
 soronként 6 krajával
 számoltatnak.

A jó magyarság.

Debreczen, október 19.

Voltaképen nincs mit csodálni rajta, ha a magyar nyelvbe belevetette magát sok idegen, sok rossz kifejezés, sok képtelenség, sok mindenféle olyan szó, mely minden inkább, csak nem magyar. A milyen harcokat kellett vívnia ennek a nemzetnek maga nyelvért, valóban szinte természetes, hogy az a sok mindenféle tisztátlan, magyartalan kifejezés megszületett és általánosan használatossá lett, olyannyira, hogy immár föl se tűnik az embernek.

Az alföldi emberek közül olyanok, a kik semmiféle más nyelven se tudnak, csak magyarul, a leghajmeresztőbb germanizmusokat használják. És a nyelvi romlottság egyre jobban terjedt és mind nagyobb mérveket öltött, míg most végre a mi nagy tevékenységű kultuszminiszterünk is ráfordította figyelmét erre a mindenestre sajnálatos dologra, elhatározván egyuttal, hogy akeziót indít nyelvünk purifikálása érdekében.

Hiszen tulajdonképen már évek óta meg van ez a purifikáló törekvés. Igen jeles tudósaink dolgoznak rajta, hogy a magyartalan, az idegen szók helyett találjanak helyeset, jó magyarosat, nyelvünk

törvényeinek mindenképen megfelelt. Amde ez a purifikálás részint rendszertelenül történt eddig, részint pedig a nyelvtudósok munkájának eredménye nem igen jutott tudomására másnak, mint épen a tudós köröknek.

Fölötte örvendetesnek tartjuk tehát, hogy *Wlassics Gyula dr.* most a magyar akadémiához fordult, felszólítván a tudós intézetet, hogy az vegye kezébe az ügyet. Leiratában a miniszter nagy vonásokban meg is adja a tervét annak, hogy mik volnának a teendőik és úgy véljük: tudósaink föltétlenül és mindenben osztani is fogják az ő igen helyes nézeteit.

Hogy a munkának meglegyen a kellő sikere, a miniszter mindjárt fel is ajánlja a kellő anyagi támogatását ennek a nemes ügynek, mely kell, hogy minden magyar embernek a szívében fekdjék: meg van tehát a mód rá, hogy a munka haladéktalanul meg is kezdődjék és hasznára a nemzetnek, a nemzet nyelvének és dicséretére annak, a ki ilyen igazán elismerésreméltó kezdeményezője ennek a szép örvendetes akezióknak.

Az erre vonatkozó miniszteri rendelet így hangzik:

Minden ország akadémiaja kiváló gondot fordít, szótári munkássága által is, a nemzet nyelvének művelésére és fejlesztésére. Az Academie Française

egyedüli feladata a francia nyelv szótárának folytonos tökéletesítése.

A m. tud. Akadémia elismerésre méltó munkásságot fejtett ki ez irányban is. Időnkint, amint a korlátolt anyagi viszonyok engedték, közrebocsátotta még a harminczas években a magyar nyelv zsebszótárát s a tájszótárt, huzamos szünet után a magyar nyelv nagy szótárát s a legutóbbi években a nyelvtörténeti szótárt és a tájszótár új kiadását.

A szótári munkásságnak azonban folytonosnak kell lennie, valamint folytonosnak a történelmi, régészeti és természettudományi kutatások, a melyeket az állam állandó évi segélyben részesít.

Ez okból nagyon óhajtandónak vélném a *M. Tud. Akadémia nyelvtudományi osztálya kebelében egy állandó szótári bizottság felállítását*, melynek feladata lenne az irodalmi nyelv fejlődésének éber megfigyelése s irányzása, a mutatkozó szükségletek pótlása s a magyar nyelv szótárának folytonos tökéletesítése.

Ha e nézetemben a M. Tud. Akadémia is osztozik, hajlandó vagyok a fentjelzett szótári munkálkodás állandóságának biztosítására, a legközelebbi országos költségvetés tárgyalásakor a törvényhozástól évenkénti 2000, azaz kettő ezer forint államsegélyt kérni s már a jelen évben is tárczám terhére 500 frtot kiutaltványozni, még pedig az utóbbi összeget egy általánosan érzett

T Á R C Z A.

A reformáció idejéből. *)

— Elbeszélés. —

Irta: S. Szabó József.

Vala egy néminemű ember Rimaszombat városában, mikor irtanak ezer és ötszázötvenet az Urnak születése után. Neveztek pedig ezt az embert köznönségesen István mesternek, ki a szent Márton kápolnában szolgáltatta ki a misét az ájtatos hívek számára.

Ekkor még Rimaszombat merőben pápista volt. Hét plébános, köztük egy főesperes sáfárkodott a városban a szentiségekkel. A közeli Jánosi nevű faluban egy Arpádkori Benedekrendű főapátság állott s ezzel együttesen igyekeztek a rimaszombati plébánosok a terjedő reformációt diadalmas utjában feltartóztatni.

*) Kollégiumunk egyik tanárának s lapunk munkatársának ez elbeszélését a Prot. Árvaházi képes Naptár 1898-ik folyamából vesszük át. A gazdag tartalmu naptárt kiválóképen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az általános érdekű közleményeken kívül helyi vonatkozású czikkeket is találunk benne. Így gr. Degenfeld József és a jó öreg Szikszay György prédikátor imairó életrajzát, mindkettőt képpel. A naptár ára 30 kr. s bármely könyvkereskedésben kapható.

De a mi Istentől van, ember azt el nem ronthatja. Mikor ennek a gamálieli böles mondásnak nyilvánvaló igazságát kezdte érezni az elébb nevezett István mester, hát így gondolkozott:

— Nosza, keverjünk egy kis babonát meg ördöngösséget az istenség örök titkai közé! Használjuk fel a népnek a titkos, elrejtett dolgok iránt való nagy hajlandóságát; mert bizony ugy kisiklik kezeink közül, hogy sirva nézhetünk utána!

Ennél pedig semmi sem volt könnyebb. A babonaság abban az időben mindenütt, a hová a vallásjavítási mozgalmak el nem terjedtek, nemcsak a nép között talált hitelt, hanem a királyok és fejedelmek palotáiban is. Különösen hittek a varázslatokban, nálunk Magyarországon annyival inkább, mert a török uralom alatt a varázslatokban bizó muzulmánok révén a keleti bűbájosság hatalmába ejtette egyiránt az uri rendet és paraszt népet.

Igy volt ez Rimaszombatban is s István mester, látván a lelkeknek emez eltévelyedését, azt még növelni törekedett, hogy a nagy sötétség a reformáció világosságának befogadására annál alkalmatlanabb legyen.

Egy nagy feltűnést keltett varázslatos könyv jelent meg akkoriban Lyonban, Franciaországban, II. Henrik király pa-

rancsolatjából. A kis könyv a mágia titkait tartalmazá és tele volt írva, rajzolva mindenféle csudálatos jelekkel és furesa ábrákkal. A könyvből egy példányt a francia király, a szintén varázslattal foglalkozó János Zsigmond, erdélyi fejedelmnek küldött, kinek udvarából az — nem tudni mi uton — István mesterhez került. Ez a könyv szerezte meg az ő bűbájos hírét annyira, hogy szinte ugy özönlött hozzá a beteg nép, mint a bucsujáró helyekre.

István mester varázslatos mesterkedése által — ugy látszott — csakugyan célját érte s oly nagy hatalomra tett szert Rimaszombat városában, hogy fölötte állt még a nemes magisztrátusnak is. A nép szerette is, de félt is tőle, ragaszkodott hozzá és iszonyodott látásától. Így lett ő a városában, az a titkos hatalom, melyet a kor babonája tartott fenn s mely a hiszékeny lelkekre támaszkodva mindeneket igazgatott.

Azaz, hogy mit mondok? dehogy mindeneket. Volt egy ember a városban a kivel sehogysem tudott boldogulni. Hivatalára nézve: ötvös, rangjára: czéhbeli atyamester. Hívták pedig őt kegyelmét Kurucz Torma Bendeguznak. És nem hiába hívták e három kemény néven, mert csakugyan konok volt mint az kurucz, erős, mint a torma és kegyetlen, mint Bendeguz. En ugyan nem tudom

s napról-napra érezhetőbb szükség pótlására.

Már az országgyűlési tárgyalások alatt is felszólalás tárgya volt a nyelvünkben mindinkább elharapódzó s közhasználatban megmaradó idegen szók és kifejezések kiküszöbölésének szüksége, természetesen nem értve ide a tudományos műnyelv szavait és kifejezéseit.

E végből legcélszerűbbnek tartanám, ha a M. Tud. Akadémia nyelvtudományi osztálya minél előbb egy oly kisebb fajta szótárt állítana össze és bocsátana közre, a melyben a leginkább lábrakapott idegen szók és idegenszerű kifejezések jó magyar egyértékesei elő lennének tüntetve. E szótárnak a gyorsan dolgozó hirlap-irodalom is, melynek egyes szók és kifejezések általános elterjesztésében oly nagy szerepe van, különösen jó hasznát vehetné.

Budapest, 1897. október hó 11-én.

Wlassics, s. k.

Hiszszük, hogy tudósaink lelkesedéssel állanak neki a nagy ügynek, de hisszük azt is, hogy a miniszter kezdeményezése a legörvendetesebb fogadtatásra talál az egész magyarság között.

— **A képviselőház ülése.** A Ház tegnap, előestélyén a provizórium vitájának, igen sovány ülést tartott. Szilágyi Dezső bejelentette, hogy Darvas Béla, a szikszói kerület új képviselője, Péchy Tamás utódja benyújtotta mandátumát, aztán Pulszky Ágost a pénzügyi bizottság nevében három nevezetes törvényjavaslatot ajánlott elfogadásra; ezek elseje az osztrákokkal való provizóriumról, a másik a horvát provizóriumról, a harmadik az indemnitiról szóló törvényjavaslat. A Ház az elnök indítványára azt határozta, hogy csütörtökön tíz órakor ülést tart s azon tárgyalni fogja az osztrákokkal való provi-

kegyetlen volt-e Bendeguz, de az Atilla apja talán nem lehetett más.

Konoksága abban állott Kurucz Torma Bendeguz uramnak, hogy nem hitt a babonákban s ez okból nem járt a szent Márton kápolnába sem, a hol a varázsló István mester szolgáltatta ki az üdvösséget. Sokszor is dorgálta ez ötkarhozatos hanyagságáért, ha itt ott találkozott vele. Mindez azonban csak ingerelte az ötvösök derék atyamesterét, a ki jártában-keltében már sokat hallott a németországi nagy vallástisztításról Luther-ról, Melanchtonról, kiknek tanításai kész hívőkre találtak a németeredetű felsőmagyarországi városokban, sőt a Rimaszombathoz közel eső Csetneken, Rozsnyón és azok környékén is. Vásárok alkalmával nagy tömegek verődtek össze s ámulva halgattak egy-egy, a reformáció igazságaitól már áthatott lelkes embert, a ki oly szépen beszélt az egyedül hit által, Krisztus érdeméért való megigazulásról, a lelkiismereti szabadságról s több oly csudálatos dolgokról, minőkről azelőtt gondolkodni is bűn volt. Sőt a felvidéki öt város hitvallástételét írásban is osztogatták s a deák nyelven nem tudóknak megmagyarázták. Így Kurucz Torma Bendeguz uram is hozzájutott ahhoz a lelki mannához, melynek ízét edesebbnek találta az István mester babonás táplálékánál. Bosszantotta tehát, midőn egyszer a kegyes férfit megint elfogta:

zóríumot, melynek teljes címe ez: Az 1878. évi XIX. törvényzikk hatályának — a magyar korona országai és ő felsége többi királyságai között főnnálló vám- és kereskedelmi szövetségnek — az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról s az utóbbival összefüggő ügyek ideiglenes rendezéséről szóló kétszázötvenedik számú törvényjavaslat. A másik két törvényjavaslat tárgyalásának idejét később határozzák meg. Ezután a bizottságokat egészítették ki. A szavazás eredményét a jövő ülésen hirdetik ki. Az ülés ezzel véget ért.

A kartellekről.

— október 19.

A vámterület közös jellegének teljesen megfelel az a helyzet, hogy Ausztriában és Magyarországon egyaránt napirandén van a kartellek kérdése. Az osztrák kormány épp a napokban nyújtotta be újra a kartell-törvényt, míg a magyar kormány most dolgozik hasonló törvényhozási intézkedés előkészítésén, miután előzőleg bekérte a szaktestületek véleményét.

Ezek a szakvélemények jobbra már mind beérkeztek a kereskedelemügyi minisztriumhoz. A hazai kereskedelmi és iparkamarák beható és alaposan átgondolt megokolás kíséretében terjesztették javaslataikat a kormány elé. A javaslatok különféle képpen nyilatkoznak a kartellek hatásáról, jelentőségéről és megtűrhetőségéről; azt azonban egybehangzóan jelentik ki, hogy *hogyan nálunk is sürgősen szükséges a kartellek törvényes szabályozása.*

A kamaráknak feltétlenül igazuk van ezzel az egyértelmű véleményadással. Mert az általában véve lehetetlen állapot, hogy a közgazdasági életnek olyan tényezője, mely a kereskedelmet és forgalmat tetszés szerint szabályozza, sőt bármikor és bárhol megköti, — egyszerűen törvényen kívül álljon. Azzal tisztában van mindenki, hogy a kartell csak türt intézmény s működése is ennek megfelelően kell, hogy törvényes rendezés és felügyelet alá kerüljön.

Nem lehet tagadni, hogy bizonyos körülmények között van jogosultsága egy-

egy kartellnek, sőt van rá eset, hogy a kartell az egyedüli mód valamely bajba jutott iparág összeomlásának megakadályozására. Amde az így körülírt jogosultság és szükségesség véleményezése és konstataciója semmi esetre sem lehet a közvetlen érdekeltek joga, hanem egy felsőbb fórumé, a mely egyrészt megtudja ítélni a bajok nagyságát s okát, másrészt pedig a kartell jelentőségét az illető iparág határain túl menő általános kihatásában is.

A létrehozandó magyar kartell-törvényben is ennek a fontos szempontnak kell legelső sorban érvényesülnie. Akármennyire hangos is a jelenlegi kartellek lármája arra a hirre, hogy a kartellek szabályozása közelebb megtörténik; hiába hirdetik ők ebben az intézkedésben a gazdasági szabadság korlátozását, a kereskedelmi reakciót és visszaesést, az állami telügyeletet okvetlenül ki kell mondanunk valamennyi kartellre. Angliában bizonyára tudják, hogy mi az a szabadság, amde a kartellek garázdálkodása ott sincsen szabadjára eresztve. Mert az a helyzet, a melyet a kartellek teremtettek, már régen túl ment a szabadság megengedett határain s olyan kinövészekkel van körülvéve, melyeket erőlyesen le kell nyesnünk, ha csak nem akarjuk teljesen demoralizálni gazdasági közéletünk egész szervezetét.

Ki merné mondani, hogy például az osztrák-magyar cukorkartell nem feszítette túl azokat a kötelekeket, melyeknek az iparág működését a közérdekkel egybe kapesolták. A cukorgyárak tudják, hogy a mai viszonyok között, a míg nincs kartell-törvény, nem lehet őket megfenyíteni avagy gazdálkodásukat megszüntetni, tehát annál jobban kihasználják helyzetüket. S most, amikor látják, hogy az egész ország közvéleménye egy akarrattal kel fel ellenük, mintha csak sejtették a kiaknázás idejének közeli végét, elmennek a legvégsőig, amit egy modern állam megtűrhet: egy cukorgyárosdinasztia vezetése alatt az eddig ismeretlen bjokott-rendszert honoaitják Magyarországon s vakmerően alkalmazzák ezt a perfid fegyvert gyárosokkal, kereskedőkkel s fogyasztókkal szemben egyaránt.

A napisajtó passzív viselkedése dacára a nagy közönség közvetlen tudomást

— Ej, ej atyamester uram, hát végképen el akar fordulni Istentől és az ő szent egyházától? Soha templomba nem jár, Isten titkairól, miknek zárait nekünk adta nyitogatni, megvetéssel beszél. Meglássa kelmed, hogy elkárhozik!

— Lári-fári! — felelt a sodrából kijött ezélmester — nem a Tisztelendő uram szép szavai, sem nem titkos szerői nyitogatják meg a menyországot, a minthogy igaz is.

— Hát ugyan micsoda?

— Micsoda? A föltámadott Krisztusban vetett élő, igaz hit, mester uram; a minthogy igaz is.

— Horribile dictu! Miféle eretnek beszéd ez? Hol szedte azt magába kelmed?

— Hol szedtem? Hiszen azt széltében hirdetik okos tudós emberek, Istentől küldött próféták, a minthogy igaz is. Husz esztendeje, hogy a rozsnói vásáron először hallottam fölöle beszélni, azóta nagy urak is vallják: Csetneky uraimék, meg Bakos uraimék itt a közelben, a népből is mind többen állanak hozzá, a minthogy igaz is.

— Mekkora istentelenség így elhajolni az anyaszentegyházról, a mely nélkül ninesen üdvösség.

— Már mester uram engem ne botránkoztasson és ne forgassa előttem a szemét nagy kegyesen. Tudom én a mit tudok, a minthogy igaz is. Hát vajjon

az-e az istenes dolog, a mit — a hogy hollottam — Zólyomban követtek el a János király emberei, amikor elevenen égették meg a szegény libetbányai papot meg tanitót? Avagy az-e az üdvösséges cselekedet, a mit Rebek Ferencz főispán hajtott végre az új tudomány bátor hirdetőjén, Fischer Andrason, a mikor tiz esztendővel ezelőtt a krasznahorkai vár meredek sziklájáról i rtóztató mélységbe rászittatta? — Hát ez micsoda mester uram? Erre mondjon kádencziát. — Gyilkolás, a minthogy igaz is.

— Apage sanatas! — rebegte István mester, — hiszen azok főbűnösek voltak s elvesztésük Isten dicsőségére történt.

De azt már nem várta be a bűbajos pap, a mit erre mondott Kurucz Torma Bendeguz, az ötvösök atyamestere, hanem elsietett azzal az erős szándékkal, hogy ezt az embert akárhogy, de megtöri, mielőtt az új hit a városban nagyobb terjedést venne.

E beszélgetésből látni való, hogy Torma Bendeguz nem hiába viselte neve előtt a kurucz jelzőt, igazi kurudzs is volt, a mely névvel nevezték abban az időben a törökök a fölkelő magyarokat. Hát ő kelme is fölkelt az István mester babonái ellen.

De erős is volt egyuttal, mint a torma. Erős s hazáját rajongásig szerető honfiu. Imádtá mindazt, a mi magyar s

nyer a cukorgyárak ténykedéséről, mert hiszen ez mindenkinek zsebébe érinti. A kormánynak és a törvényhozásnak pedig be kell látnia, hogy a cukor kartell eljárása végképpen megérlelte minálunk is a kartell-törvényt s ennek megalkotását most már tovább halasztani semmiesetre sem lehet.

A kereskedelemügyi minisztérium tehát siessen a kartell-törvény elkészítésével, mert a kartellek ellenőrizetlen szabadsága nyílt seb a mi közgazdaságunk testén. Ne tiltsa el teljesen a kartelleket, hanem egyszerűen rendelje alá az állam ellenőrzésének.

Ha azt akarjuk, hogy a kartell név visszatérjen a maga eredeti becsületes értelméhez (tudniillik ahhoz, hogy rekreálójá és konzerválójá legyen egyes bajba jutott avagy fenyegetett iparágak), úgy a kartellek létrejöttét tegyük függővé az állam engedélyétől, határozmányokat bocsássuk nyilvánosságra a regiszter-kötelezettség segítségével s állapítsunk meg olyan törvényes büntető határozmányokat, amelyek megakadályozzák a túllépést, illetőleg megtorolják az elkövetett kihágásokat és károsításokat.

Nincs okunk arra, hogy a kartell-törvénytől a magyar ipart féltjük, mert nem igaz az, hogy csupán kartellekkel lehet védekeznünk az osztrák ipar nyomása ellen. Hiszen üvegiparunk viszonyai legjobban bizonyítják, hogy ez hamis teoria, mert amikor nincs kilátás nagy zsákmanýra, az osztrák gyárak nem mennek velünk kartellbe. Soha kartell nálunk jót nem művelt; ellenben diszkreditálta a nagyipart, a közgazdasági élet egész vonalán felszínre juttatta a spekulatív szellemet és a monopoliúmokra való törekvést s ezzel olyan ellentéteket idézett elő a mezőgazdaság és ipar egybetartozó tényezői között, melyek e két fő faktor együtt működését hosszú időre lehetetlenné teszik.

A közgazdasági élet purifikációja érdekében is erélyesen sürgetjük tehát a kartell-törvény mielőbbi megalkotását.

r. m.

gyűlölte, ami német. Ennek bizonyosságul még gyermekeit is ősrégi magyar nevekre kereszteltette. Volt egy fia, Balambér és leánya, Bibara. Hűségesen kitartott Zápolya János mellett, de mióta az meghalt és a német Ferdinánd uralkodott, sokszor kifakadt hazafias elkeseredésében:

— Hej! oda a magyar virtus! Vége van a dicsőségünknek!

Végezetül kegyetlen is volt, czéh-mester uram ő kegyelme akár Bendeguz. A czéhet a legnagyobb pórázon tartotta. Jobban félték tőle, mint a város hadnagyától. De még a familiáját is ugyanám ránczba szedte. Legkiváltképen felháborította Balambér fiának oktalan szerelme, a ki — mint mondá elég nagy kamasz már ahhoz, hogy feltudná érni ököllel, miszerint egy ötvös czéhbelinek derogál egy csizmadia leányt szeretni.

— De mikor Débora az atyamester leánya, — erősködött Balambér.

— Az mindegy. Égettborfőző Zachariás bár atyamester, de csak csizmadia, a minthogy igaz is. Leányát el nem veszed s megtiltom, hogy hozzá járj. Punktum.

Mindebből már tudni lehet, hogy történetünk idejében lakott Rimaszombat városában egy Égettborfőző Zachariás nevű csizmadia, még pedig a czéhnek atyamestere és hogy volt neki egy Débora névre hallgató angyali szép leánya. Hogy

S z i n h á z.

Műsor: Csütörtökön október 21-én *A cremonai hegedős*. Hubay Jenő operája; ezt megelőzi: *Kolostorból*, vígjáték. Pénteken, okt. 22-én először: *A diplomás kisasszonyok*. Eredeti énekes életkép, írta Kövesi Albert. (Bértetszünet.) Szombaton okt. 23-án. *A diplomás kisasszonyok*, másodszer. Vasárnap október 24-én délután: *A cigánybáró*, operette; este: *A diplomás kisasszonyok*, harmadszor.

Ingyenélők.

A társadalomnak ezen rétegét hiába keresnők a statistika adatai közt. Ezekről a népszámlálás, az ő hivatalos eszközeivel tudomást nem vehet; annál nagyobb szerepet játszanak a társadalomban, melynek ugyancsak terhére vannak s ennélfogva hálás anyagot nyújtanak egy népszínmű megírására.

A darabnak rövid meséje az, hogy egy ingyenélő házasság útján akar meg gazdagodni s megkéri egy meggazdagodott kocsmáros leányát s a házasság létre is jönne, ha az elhagyott kedves reá nem löne a vőlegényre. A tervezett házasság elmarad s a hűtlenül otthagyt leányt egy derék rendőr veszi el; a menyasszonyról többé nincs szó, hanem annál több a mellékszereplőkről.

A színműben bőségesen nyilatkozik meg Vidor Pálnak, a szerzőnek eredeti humora. A népszerű budai spieszburger, a nyelvezet falusi leány, az élénk kocsis alakja, — másrészt a hányiveti Vilmos s a Csengőérez daloskór jól maszkírozott alakjai állandó derűtségben tartották, különösen a néphumoriránt több érzékkel bíró karzatot.

Az I. és II. felvonás Budapesten történik, amint azt rögtön fel lehetett ismerni a háttért képező Velencei panorámájáról s az oldalfalak nürnbergi, komor, gothikus épületeiről. A III. felvonás színhelye Gólyalak, nagyon kedves, ügyes díszítés által ábrázoltatott; csak hogy a rácsos kapu mellett nagyon dissonált Serfőzy rizspiros frizurája.

Az előadás lépten nyomon megakadt, mert szerepeiket nem tudták. Gördülékenyebb előadással a darab nagyobb hatást érhetett volna el.

annyra szép volt, arról krónika maradt fel, igaz, hogy a Balambér elbeszélése után, de hát itt épen az a fő, hogy neki tetszett, még pedig szerfölött. Balambér poétikus legény lehetett, mert gyönyörű hasonlatokban adta elő — a följegyzés szerint — kedvese szépségét. Haja hamvasszőke, fénylő sárgába hajló, mint az égen uszkáló, megaranyozott bárányszőke; szeme kőkénykék; kiesztanó telt orozái rózsá, kívánatos ajkai csernyepiros színűek; őztermetű, darászdereku, fülemile hangu. Amellett jámbor és istenfélő hajadon. Ez kiváló tulajdonsága vala az egész Égettborfőző familiának. Mind megannyi esupa biblikus nyelvet viselt, a katolikus egyházban megtalálta minden boldogságát, hűségesen eljárta a Szent-Márton kápolnába és a pápa után legnagyobb embernek tartotta István mestert. Szerette is ez őket nagyon s annyivalinkább ellene volt, hogy az Urnak eme bárányszáj közlése beférkőzött a Bendeguz farkas hada.

De hát az volt a baj, hogy Débora, az angyali bárányszáj szerette a farkasfiút. Hiába beszéltek neki, hiába sorolták fel előtte e nemes város legdaliásabb legényeit, a szive csak azt verte:

— Ba-lam-bér, töb-bet ér.

— No hát majd megmutatom én, hogy nem ér! — fakadt ki egy napon Zachariás előtt István mester.

(Vége köv.)

Szathmáry a budai nyársolgár szerepében, az ő utánozhatlan erejével és ujlaki dialektusával lelke volt az egész előadásnak.

A tapsok többi része *Sziklany*nak, *Rubos*nak s az effajta szerepeknek teljesen megfelelő *Serfőzy*nek jutott. *Halmy Margit*nek jobban állnak a salonszerepek. *Tanay* ezuttal ügyesen mozgott. *Vidornak*, *Locsareknének* és *Szabó Irmának* kisebb szerepek jutottak.

S.

Törvényték.

A párviaskodók.

— Végtárgyalás tizenkét párbajügyben —

Tegnap délután 3 órakor folytatta a törvényték a délben megszakított tárgyalást a párbajvétséggel vádoltak ellen.

VII. Szathmáry Zoltán—Polczner Árpád.

A Hungáriában egy estén *Szathmáry* Zoltán hírlapíró azt állította, hogy *Polczner* Árpád hírlapíró társa egy zálogjegyet eladta, *Polczner* akkor nem volt jelen, de a midőn a Hungáriában *Szathmáry*val összejött, ott nyilvánosan megütötte. — *Szathmáry* ezért provokáltatta *Polczner*t. A kibékülés nem sikerülvén, a párbajt 1895. július 5-én megtartották a Nagyerdőn, miután előbb a laktanyában a párbajt a rendőrség megakadályozta. Segédek voltak: *Schwarz* J. Imre, *Beke* Károly, *Gallovich* Jenő, *Bodnár* Géza. Orvosok: dr. *Szalay* Béla és dr. *Nagy* Kálmán. A párbaj szabályszerűen folyt le *Szathmáry* könnyű sérülésével. A felek a színhelyen nem békültek ki.

VIII.—IX. Gallovich Jenő és a nagyvárad katonatisztek.

Három párbaja volt rövid időközökben *Gallovich* Jenőnek katonatisztekkel Nagyváradon, ahova Debreczenből hírlapíró és párviaskodási működését áttette. Az elsőt 1895. december 15-én vívta *Grebe* Henrik huszárhadnagygal. *Gallovich*nek egy estén a „Magyar Király“ kávéházban, ahol *Chappon* Samu vivómeisterrel és *Hédervári* Hugó gyógyszerésszel ült egy asztalnál, ez utóbbi elbeszélte, hogy a szomszéd asztalnál ülő tisztek egyike, *Grebe* Henrik három hóval ezelőtt úgy nyilatkozott, hogy „minden újságíró gazember“. *Gallovich* ezt meghalva, a sértést magára vette és odalépett *Grebe*hez, megkérdezve őt, vajon tett e ily nyilatkozatot. *Grebe* ezt válaszolta: talán!

— Akkor ön is gazember, ha minket azoknak tart — szólta oda *Gallovich* és eltávozott.

Grebe erre kihívatta *Gallovich*ot *Holvéd* Hugo és báró *Clauer* Aurél főhadnagyok által. *Gallovich* segédei *Benedek* Árpád hírlapíró és *Hédervári* Hugo voltak. A sértés súlyossága és a sértett tiszti rangja a párbajt elkerülhetlenné tették, mely a *Ferencz József*-laktanyában végebe is ment. Kardpárbaj minden bandage nélkül a harcoképtelenségig, ezek voltak a feltételek. Mindkét fél megsérült és pedig *Gallovich* Jenő 20 napon belül gyógyuló vágást, míg *Grebe* oly súlyos sebet kapott, hogy 6 és fél hónapig kellett szabadságon lennie és 5 hónapig tartott a gyógykezelése.

Grebe Henrik most már főhadnagy a hírlapírók ellen azért kelt ki, mert a „Nagyvárad“ a tisztek magaviseletére vonatkozólag egy ízben valamit közölt.

Grazer Károly és *Engelbach* Adolf közöz hadseregbeli főhadnagyok pár héttel ezután követték *Gallovich*ot, mintha bele akartak volna kötni. Allításuk szerint *Gallovich* Jenő úgy nyilatkozott volna egy társaságban, hogy „ő csak huszár vért iszik, rongyos bakavérre nem szomjazik.“

A két tiszt 1896. január 12-én egy kávéházban kérdőre is vonta Gallovichot, hogy igaz-e ez a nyilatkozata, de hozzátették, hogy ha elismeri, akkor nevelten, ha visszavonja, akkor gyáva.

Gallovich erre provokálta a tisztet. Sorhuzás utján előbb Grazere került a sor. A Ferencz József laktanyában 1896. január 19-én folyt le a párbaj. Segédek voltak: *Dési Géza, Ritóók Géza* — *Wenderinszky Pál* és *Rizetti Pál* főhadnagyk. Feltételek kard bandage nélkül végkimerülésig. Mindketten megsebesültek, Gallovich balvállán kapott sebet. A felek kibékültek.

Daczára Gallovich megsebesülésének és hivatkozásának a párbaj kérdésének arra a szabályára, hogy többek közös sértése esetében egynek az elégtétele ki-elégítő, valamint minden kísérletére, hogy békés megoldás jöjjön létre, nehogy a polgárság és a katonatisztek között levő viszonyra árnyat vessenek, egy hét múlva Gallovich kénytelen volt Engelbach főhadnaggyal is megverekedni ugyanezek a Ferencz József laktanyában hasonló súlyos feltételek mellett. Segédek voltak: *Metzner Károly* főhadnagy, *Perritz Robert* kapitány, *Valrián Aurél* és *Halász Lajos*. Gallovich jobb kezének, mutató ujján kapott 8 nap alatt gyógyult sebet Engelbach csak vértelen karczolatot.

Dr. *Kardos Samu* védő Engelbachhoz: Elhatároztak önök maguk között valamit Gallovichsal szemben?

Engelbach Adolf főhadnagy: Igen, azt hogy nem engedünk neki kibuvót.

Mindhárom párbajnál dr. *Desvaynovszky Antal* ezredorvos és dr. *Braun Illés* orvos voltak jelen. Utóbbi mindhárom párbaj lefolyását szabályszerűnek bizonyította.

A párbajozó tisztet csupán mint tanuk hallgattatták ki.

XI. Szathmáry Zoltán—Lindenfeld Ede.

Ez a párbajügy, a melynek tárgyalása folyamán *Blaháné* és *Loesarekné* nevei is előfordultak, oly derűtségre kellette nemcsak a hallgatóságot, de a védők karát is, hogy *Szöke* elnök, a ki az egész tárgyalást rendkívül finom tapiotattal vezette, kénytelen volt emlékeztetni arra, hogy itt a törvényszék előtt büntetendő eselekmény elbírálásáról van szó.

A mult év tavaszán *Blaháné* tiszteltetére adott bankettet *Szathmáry Zoltán* karjaira véve *Loesareknét*, hogy a tisztelt művésznőt udvariasan lakásáig kísérje, ezilinderét nem találta ott, a hova tette. Nehogy hölgyét várakoztassa, még megtalálják, *Lindenfeld Ede* hírlapíró társa ezilinderét tette fejére. *Lindenfeld* ezt észre vette és kérte, hogy adja vissza az ő kalapját. *Szathmáry* követelte az övét. *Lindenfeld* a pincérhez utasította, a ki végre csakugyan előhozta a ezilinderet.

Szathmáry hazakísérte *Loesareknét*, aztán visszasiétt a banketthez, a hol még ott találta *Lindenfeldet*. Odaszólt neki, hogy jöjjön ki vele az udvarra, mert valami fontos közlendője van vele. *Lindenfeld* gyanutlanul ki is ment. Ott kint aztán *Szathmáry* fejbe vágta *Lindenfeldet* a ezilinder történet miatt. Ezzel nem elégedve meg, a terembe tért vissza és odakiáltott *Lindenfeldnek*:

— *Eredj el onnan a tükör mellől, mert ezt a poharat a fejedhez akarom vágni, nehogy kár essék a tükörben!*

Persze *Lindenfeld* provokálta *Szathmáryt*. A párbaj a honvédlaktanyában folyt le. Feltételek megállapítottak: Kardpárbaj teljes bekötéssel első vérre, miután a kibékítési kísérletek kölcsönös bocsánatkéréssel nem sikerültek. Segédek voltak: *Mile Pál, Bereczky Lajos, Roskovitz Arthur* és *Shwarz Imre* hírlapírók. Három össze csapás után *Lindenfeld* arcán kapott vágást, — melynek helyét ma is viseli. A felek kibékültek. A

párbajnál dr. *Balkányi Emil* és dr. *Nagy Kálmán* orvosok voltak jelen. Előbbi a lefolyást szabály szerűnek igazolta.

Ezzel a tárgyalást másnapra halasztották el.

XII. Gallovich Jenő—Halász Lajos.

Ma reggel 9 óra után folytatta a kir. törvényszék annak a párbaj sorozatnak a tárgyalását, amelynek utolsója *Gallovich Jenő* és *Halász Lajos* nagyváradi lapszerkesztő között folyt le. Zsúfolásig megtelt a terem hallgatókkal. Érdeklődést keltett nemcsak nagyváradi fiatal kollegánk, *Halász Lajos*, aki pár év előtt itt kezdte hivatását és most egyik legtekintélyesebb vidéki lap élén áll, hanem különösen *Lovassy Andor*, a kiváló szellemű és nagy tekintélyű író, aki a *Mikszáth Kálmán* rövidesen meginduló napi lapjának élére lett szerkesztésén kiválasztva.

Ezt a sajnálatos ügyet két ujságíró között is egy előző párbajügy idézte elő. *Gallovich Jenő* segédkezett két jogász ügyében, *Halász Lajos* ezt a szereplését gunyosan megkritizálta. Ebből szóváltás, amiből aztán kölcsönös tettelegesség következett. *Gallovich* ütött először, *Halász* nyomban viszonzta. *Halász* megbizta *Lovassy Andort* és *Órley Györgyöt*, hogy belátásuk szerint intézzék el ezt az ügyet. Mielőtt azonban ezek megbizatusukban eljárhattak volna, *Gallovich* provokálta *Halászt* *Adorján Emil* és *Hrabovszky Lajos* hírlapírók által.

Lovassy Andor elmondja, hogy kölcsönös tettelegesség forogván fenn, a békés kiegyenlítés nem sikerülhetett, habár arra minden alkalmat felhasználta. Őda törekedett hát, hogy az ellenfél segédeinek nagyon súlyos párbaj feltételeit enyhítse. Azok ugyanis pisztolyt proponáltak háromszor teendő lövéssel és közeledéssel, de ő és segéd társa ebbe az észnélküli feltételbe nem mentek bele. Fegyverbíró-ságot vetettek fel, de aztán elállottak ettől és a párbajfeltételeket úgy szabták meg, hogy a felek először sima fegyverrel egyszerű golyót váltanak 25 lépésre közeledés nélkül, sikertelenség esetében pedig rögtön folytatják karddal teljes bekötéssel végkimerülésre.

A párbaj a *Félix* fürdőben úgy is folyt le. A golyóváltás sikertelen lévén, karddal folytatták a párvadalt, míg *Halász Lajos* könnyebb, *Gallovich Jenő* azonban több súlyosabb vágást kapott. Orvosokként dr. *Goldstein Sándor* és dr. *Kazay Kálmán* szerepeltek. A párbaj szabályszerűen folyt le, mely után a vérző ellenfelek nemcsak kibékültek, de össze is csókolóztak.

Dr. *Kardos Samu* kérdésére *Lovassy Andor* elmondja, hogy a párbaj után *Gallovich* megfogadta neki, hogy ezután kerülni fogja az alkalmat összeütközésekre, mely igéretét *Gallovich* meg is tartotta.

Ezzel a bizonyítási eljárás befejeztett.

Miután *Bodnár Géza* elutazott Budapestre, a törvényszék reá vonatkozólag később fog intézkedni, a többi vádlottak ellen a végtárgyalást befejezik.

A vád- és védbeszövedeket holnapi számunkban közöljük.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járáshírség szóbeli kérészeket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A közügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utezai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Zóna-mészárszék helyisége Csapó-uteza Szlezák-féle ház, a gyógyszeriar mellett, továbbá a kenyérfiaczon a Szikszai-féle házbán. Beiratkozhatni a székhelyiségekben, továbbá a D. E. és R. U. szerkesztőségeiben és Thót Lászlónál Csapó-uteza 319. A jelentkezés legezélszerűbben levelezőlap utján történhetik.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az írtatórafeleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

— **Személyi hír.** Gr. *Degenfeld József* főispán szatmármegyei birtokáról tegnap este Debreczenbe visszaérkezett.

— **Nándor napja.** Dr. *Wolafka Nándor* makariai vál. püspök, prepost, kanonok plebánosnak ma van a neve napja. Hívei már tegnap este szép óvációt rendeztek szeretett lelkipásztoruk mellett, lampionos, zenés menetben vonulván lakása elé, úgy tisztelték meg. Ma pedig ismerősei, tisztelői nagy számmal keresték fel s üdvözölték neve napja alkalmából.

— A kabai népvándorlás korabeli sírok.

Dr. *Seemayer Vilibald*, a nemzeti muzeum kiküldöttje tegnap d. e. folytatta Kabán az ezer éves sírok feltárását. A vasárnap d. u. talált sír mellett újra két sírra bukkant. Az egyikben egy felnőtt férfi csontjai porladoztak; a másik egy gyermek hamvait fedte. Dr. *Seemayer* ezzel befejezte az ősrégi temető kutatását. A délutánt néprajzi tanulmányokra használta fel. Tegnap délbén *Török Péter* főgimnáziumi tanár, a kollégiumi muzeum őre is kiment Kabára; megtekintette a temető helyet, ahol még mindig sok sír lehet felbolygatni; de csak a jövő tavasszal készül ott a kollégium részére ásatast rendezni. Együttal *Dávidházy János* esperest és a községi előjáróságot felkérte, hogy az addig esetleg előkerülő régiségeket biztosítsák a kollégiumnak. *Löfkovics Arthur* ma levelet írott *Hampel József* muzeumi első őrnök, tudatván vele, hogy e hó végén személyesen veszi át tőle az általa felküldött bronzból való szláv ékszereket és egy csontvázat a debreczeni kollégium részére, amint azt előre kikötötte.

— **Mudrony Soma meghalt.** *Mudrony Soma* tegnap Ungvárott meghalt. Halála széles körben kelt őszinte részvétet. Különösen sajnálattal veszi tudomásul a magyar iparos világ, melynek egyik kiváló vezérférfia volt. *Mudrony Soma* egy izben rövid ideig *Debreczen* város III. v. kerületét is képviselte az országgyűlésen függetlenségi programmal. *Molnár György* halála után választották meg 1880-ban 366 szavazattal a *Kiss Lajos* 358 szavazata ellen. 1881-ben pártja ismét felléptette ugyanott, de *Tisza Kálmán*nal, majd egy hónappal később *Körössy Sándor*nal szemben nagy kisebbségben maradt. Az utolsó ezteendőben sokat betegeskedett, míg most Ungvárott a halál megváltotta szenvedéseitől. A halál hírére

az országos iparegyesület elnöksége megtette a kellő intézkedéseket, hogy fájdalmának és gyászának méltó formában kifejezést adjon.

— **A hódoló felvonulás elszámolása.** Vasárnap d. e. ülés volt a városházán. Márk Endre és Kertész János hívták össze a hódoló felvonulást a fáklyás menetet rendező bizottság tagjait, akik előtt Márk Endre beszámolt a polgárok adakozásából teljesített kiadásokról. A gyűjtőivekből kimutatta, hogy 448 frt folyt be, számlákkal pedig azt igazolta, hogy 268 frt 83 krt. tett ki a kiadás. Megmaradt tehát 179 frt 17 kr., amelynek hováfördítésére nézve a dr. Wolafka Nándor indítványát fogadták el. E szerint Joó István ünnepi beszédét kinyoma tják és az összes iskola növendékei közt szétosztják, a megmaradt összeget, amely körülbelül száz forintot fog kiteni, a városi szegények javára adják. Felkérték ezután dr. Wolafka Nándor vál. püspököt, hogy a városi közgyűlésen tegyen indítványt, mikép az ünnepély lefolyását jegyzőkönyvbe iktassák. Végül Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes mondott köszönetet a százasbizottság két elnökének Márk Endre és Kertész Jánosnak a szép sikerrel végződött ünnepély rendezéséért.

— **Egy világjáró kollégiumi tanuló.** Valóságos regénybe illő utazás hőse volt a mult nyáron Benke Ferencz, VI-ik osztályt végzett helybeli főgimn. tanuló, aki tudomány szomjától hajtva elhatározta, hogy Genfbe megy francia nyelvet tanulni. Összegyűjtött pénzeeskéjét Genfben saját nevére poste restante előre feladván, magához vett annyit, amennyit az odautazásra szükségesnek tartott. De elszámította magát s nem tudott Münchennél tovább menni, ott elfogyott a pénze. Mit tegyen most? Genfben hiába táviratozott, pénzét nem adták ki. E szorult helyzetében sem esett kétségbe a bátor ifju. Németül is tudok valamit, de latinul többet. Betanult néhány latin oratiót, melyben kilétét és célját előadta, akkor aztán neki indult a nagy utnak gyalog. Leginkább tanítókhöz és papokhoz szállt, akik a latin dicitőt megértették és szívesen ellátták étellel és szállással. Csak egy kath. pap mondta egyszer neki: ego habeo non fiduciam. Igy vándorolt a tudomány szomjas ifju Lindaun, Bregenzen, Zürichen, Luzernen, Bernen át Genfben. Sok baja volt a francia Schweizban, ahol a papok a latin beszédét az eltérő kiejtés miatt nem értették, viszont ő sem azokét. De két hét múlva mégis céljához ért. Genfben az egyetem rektora szívesen fogadta és ingyenes francia nyelvi cursust eszközölt ki számára aug. hó végéig. Attól kezdve pedig egy ottani gimnáziumba járt be a tanítási órákra. Mindenütt nagy előzékenységgel és szíveséggel fogadták. A világjáró tanuló e hó elején érkezett vissza, de már vasuton Debreczenbe s itt, miután okait előadva fölvételét már előbb kérte, tovább folytatja tanulmányait a VII-ik osztályban.

— **Ipari szakiskola.** Két évvel ezelőtt indított mozgalmat a debreczeni iparos-kör, hogy Debreczenben állami ipari szakiskola állíttassék s e célból memorandumot terjesztett a városi tanács elé. Körner Adolf tanácsos, aki az ügy referálásával megbízott, gondos

tanulmány után javasolta a tanácsnak, hogy a kereskedelemügyi minisztertől deputációval támogatott felirattal kérje a szakiskolát. A tanács, mint annak idején közöltük is, megválasztotta a küldöttséget. Tagjai lettek: Simonffy Imre polgármester, vagy akadályoztatása esetén Komlóssy Arthur főjegyző, helyettese és a város országgyűlési képviselői. A debreczeni iparoskör ezen intézkedésekben az ügy sikerének előmozdítását látta s tegnap délelőtt Serly Ede elnök vezetése alatt tíz tagból álló küldöttséggel tisztelgett Simonffy Imre polgármesternél. A küldöttség tagja voltak: Rösler Richard, Tóth Kálmán, Szántó Győző, Bisotka Gábor, Varga Károly, Bauer Ignác, Szedlák József, Reisz Henrik, Dávidházy Károly és Vetéssy Béla titkár. Az elnök meleg szavakban mondott köszönetet a polgármester előtt, hogy a tanács magáévé tette az ipari szakiskolára vonatkozó emlékiratukat s hogy küldöttséget küld az ügyben a miniszterhez. Arra kérte a polgármestert, hogy a küldöttséget az iparos-kör, iparos ifj. egyesület, iparos tanoncziskola, iparos segédek tovább képző szakrajztanfolyamának képviselőivel egészítse ki, hogy így még teljesebben igazoltassék milyen közóhajt képez az állami iparos tanoncziskola felállítására. A polgármester válaszában kifejtette, hogy tekintettel lesz a küldöttség által képviselt testület kérelmére s annak idején a szerint fog intézkedni. A küldöttség ezután még Körner Adolf tanácsnoknál tisztelgett s mondott neki is köszönetet a jelentős ügy felkarolásáért.

— **Két esküvő.** Szombaton két esküvő folyt le a debreczeni m. kir. állami anyakönyvi hivatal előtt. Ifj. Kaszanyitzky Endre városunk társadalmi életének rokonszenves ifju tagja esküdött örök hűséget Szabó Irén kisasszonynak. Szabó Kálmán, debreczeni ker. és iparkamarai elnök bájos és nagyműveltségű leányának. — A másik esküvő délután volt, a mikor ifj. Csóka Sámuel polgármesteri titkár vezette oltárhoz özv. dr. Péter Pálné kedves és szép leányát Margitot. Mindkét esküvő egész esendben folyt le. Az egyházi áldást mindkét pár felvette.

— **A közvilágításra vonatkozó beces anyagyűjteményünkre.** — melyet a magyar városok legtöbbször (150 körül) nyertünk, figyelmessé lett a m. kir. országos statisztikai hivatal is, melynek főnöke Jekelfalussy József miniszter tanácsos átírt a városi tanácshoz, hogy bocsássa rendelkezésére ezen adatokból készített munkálatot s a hivatal azt kiegészíteti azon városok adataival melyek nem küldöttek válaszokat. Mindenestre szép elismerés ez Debreczen város irányában mely a statisztika terén egy új anyag feldolgozására nyújtott alkalmat. — Egyébiránt legközelebb Nagyszében város hatósága küldötte meg az ottani közvilágítási adatokat, melyek szerint a nagyszébenieknek e tekintetben irigylésre méltó állapotjuk van, miután az ott fennálló világítási rendszer az igényeket teljesen kielégíti. A belváros ugyanis villanyos világítással van ellátva, melyet a „Nagyszébeni villamos mű részvénytársaság” közmegelegedésre szolgálta, míg a külső városrészekben petróleumlámpák égnek. A villamos világításra 9800 frt van előirányozva s egy 16 gyertyafényű utcai lámpa évenként 20 forintba, óránként 6 krba, magánvilágításra pedig 4 krba kerül.

— **Rendjel-eső a Vilmos huszároknál.** A Debreczenben és Váradon állomásozó s Vilmos eszászár nevével viselő 7. huszárezred tisztikarának több tagját érdemrenddel tüntette ki az ezredtulajdonos Vilmos német eszászár. — Igy Markus és batizfalviai Máriássy László őrnagy a királyi harmadosztályú koronarendet, — báró Klingspor Guidó százados a porosz harmadosztályú vörös sasrendet, — saárdi gróf Somssich Géza

főhadnagy irsai és Irsay György hadnagy ugyanezt, — Varga Sándor őrmester a porosz vörös sasrend ezüst érdemét, — Perl Jenő, Stóger Károly számvevők, Vezmár Vladko gyógykovács, Sonkoly János szakaszvezető és Szarka József osztálytrombitás a porosz ezüst harcos érdemrendet kapták a német eszászartól.

— **Telefonhálózat Szabolcsmegyében.** Nyiregyházáról jelenti tudósítónk, hogy Szabolcsmegye közigazgatási bizottsága Feilitzsch főispán indítványára elhatározta, hogy telefonhálózat létesítése érdekében a kereskedelemügyi miniszterhez fölratot intéz.

— **A Dréehr-féle udvarkert éttermében a színház után választékos friss vacsora.**

Táviratok.

— **A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.** —

Pulszky Károly bünpöre.

Budapest, október 19. Hónapokon át tartott, hogy a büntető bíróság folyvást azt kutatta, vajjon Pulszky Károly, ki az orsz. képtár igazgatói minőségben bünös visszaéléseket követett el, épeszü ember e? Aztán szünetlenül vándoroltak az egyik orvosi forumtól a másikhoz s mindegyik előtt kétszer is megfordultak. A mint közöltük, az igazságügyi orvosi tanár megadta a minap a végérvényes véleményét s hogy ez megérkezett a törvényszékhez, befejezték végre a vizsgálatot. A bíróság most áttette az iratokat a kir. ügyészséghez, a mely legközelebb megteszi indítványát a rég huzódó bünpör tartására nézve. Pulszky akkori elmeállapotára való tekintettel, a vádhatóság valószínűleg megszüntetést fog indítványozni.

A rendőrség panasza.

Budapest, október 19. A Magyar Esti Lapban abban az időben, mikor a Somossy-mulató s egyáltalán az orfeumok ügyét tárgyalták a lapok, megjelent egy levél valami Kohn Ignác nevű egyéntől, mely levélben a rendőrség azzal volt gyanusítva, hogy az orfeumokban történő botrányos dolgokkal szemben hallgatási díjakat fogad el. A levélhez Thury Zoltán irt kommentárt, dementire szólítván fel a főkapitányt. Rudnay sajtópórt indított Thury ellen, minthogy a levél szerzője nem volt kipuhatható. A tegnapi esküdtzéki tárgyaláson ugy a főkapitány, mint Thury megjelentek s miután Thury kijelentette, hogy a rendőrséget gyanusítani nem akarata, a főkapitány a további eljárást ellene beszüntetni kérte.

A bécsi magyar testőrség.

Budapest, október 19. A mai magyar testőrség, ép ugy mint annak idején Besenyey és társai, mozgalmat indított meg egy nagy könyvtár létesítésére. A mozgalom élén Juhász Zsigmond kapitány, eszászári és királyi kamarás áll, a ki ilyen formán 2000 kötetből álló könyvtárt akar létesíteni.

Egy horvát osztályfőnök halála.

Zágráb, okt. 19. Muhies Pál vall. és közoktatásügyi osztályfőnök 86 éves korában meghalt.

CSARNOK.

A csizmás urak.

— A Debreczeni Ellenőr számára —

írta: Ifj. Mészáros Pál. 13.

(Folytatás.)

Klopák bácsinak hitta Baklaron mindenki ezt az érdekes piros, kövér arcú urat, a Klopák Hugót, az állítólagos nyugalmazott tengerésziszte, ki Lisszánál ágyujával szinte ott pörkölte a vitéz Thegethof mellett az olasz páncélos bőrű hadihajókat, melyeknek ágyui bögtek az osztrák hajókra vissza, mint a nyugalmában megzavart otromba viziló. Mignem aztán a kavargó örvény a vizek méhébe ragadta a bögős, tricolor zászlós viziszörnyet, a hullámoknak csak a roncsokat, a véres, csonka hullákat hagyván játékként... A Klopák bácsi, aki valami házasság révén került Baklára, aki bár sok nyelvet folyékonyan, simán beszélt a magyar nyelvet mégis harmincz év alatt sem tudta eltanulni, csak dadogott, ha valamit magyarul akart mondani.

Asz a Ding, asz a Ding, hogy izzontnak csak? ... törte a nyelvét szégyény, hogy a parasztság már nem is nevezte más néven, csak a „Dinka nyelvű Klopák“.

Klopák bácsinak a többek közt volt egy hatalmas doggja is, mely a büszke Czézár névre hallgatott s mely borju nagyságu állat, egy érdekes fogadásnak is lett az okozója, Klopák és Debaldi hadnagy között. A „Comte“-nak meg három vagy négy füstös, pisze orru, vicsori fogu, igazi méregzacsó féle bulldog kutya volt a Tipszi, Pluto, meg a Lady — névszerint. Három rémkutya, melyek ha valamibe, valakibe beleragadtak, a hadnagy még karddal is alig bírta elriasztani őket. Ezekre történt a fogadás vagy két tuczat üveg pezsgőbe, hogy a három bulldog leveri a nagy doggot. Az érdekes kutya-vidálat a vendéglői nagy étteremben tartották meg...

— Hopplá Tipszi, Lady, Pluto, Hurráh! ordított vékony hangján Debaldi egész belekékülve, zöldülve, biztatva kutyaikat, melyek mint a pióczák, úgy ragadtak csiesorgó, hegyes, habzsoló fogakkal a Czézár füleibe, oldalába... A nagy kutya fájdalomában vonítani kezdett. A nézők, tiszték és polgár urak tapsoltak.

— Bravo Lady, biztatták, dicsérték a vérben forgó kis dühös szörnyet, amely különösen vakmerőséggel támadt reá a nagy baromra.

— No Klopák bácsi? intett az öreg extengerész s lissai veterán felé kadét Bredow, a ki a maga sárga agárját, rendkívül ijedős természetű kutya fajta az agár, már alig tudta a szobában megtartani, a szerencsétlen agár, minduntalan kiakart ugrani az ablakon.

— Asz a Ding, asz a Ding, hogy is montnak csak, szabot nekem is montani a Cézárnak, hogy kusz, kusz?...

— Hogyne! hagyták reá s Klopák csak egyet csettintett a nyelvvel, a Lady már is össze porczogtatott, össze roppantott bordával hörgött a földön s a Pluto is véresen repült a levegőbe... A fogadás megvolt nyerve, mert Debaldi csak hogy a Tipszit megmentse, azt kiáltotta, hogy elég s a rettenetes nagy állatnak engedte át a győzelmet, mely most gazdája egy szavára, vérző sebeit nyalogatván, fájdalomában fel-fel vinnyitva lefeküdt a lábaihoz.

Bredow kadét a pezsgő után kiáltott, Nosztitz a dühös „Comte“-t ragadta derekon s maga körül körülforgatván éles hangon kaczagva dalolta füleibe:

Mir ist manches schon passiert,
Aber so Etwas noch nicht!...

A véres csatatér helyét csakhamar rendbe hozták, a kutyákat elszállították, még pedig a bajnokilag pusztult Lädyt már holtan s megkezdődött a pezsgőzés, Bredow minden áron Duminy-t akart parancsolni, de mivel a vendéglősnek csak Gentry-bjuba volt, hát azzal is megelégedett... Ebbe a társaságba vetődött el az orvossal Armós, a kik is nagy riadalommal fogadták őket...

— Éljen a miniszter Dog! koczintott a pityókos kadét a poharával a nagy izmos ember felé, kit az első látástól soha nem szenvedhetett, azt mondván reá, hogy az ilyen ember csak asszony sintér.

Armóst is leültették, ki a felszolgáló pinczérleánnyal kezdett sugdosódní, mignem a kadét tőle, hihetileg több joggal, elkaparította a hamis szemü koresmai nimfát s ebből is keletkezett aztán a szóváltás, mely majdnem szétugrasztotta a társaságot. Armós nagyon is büszke, önhitt baklári ember volt s a kadétnak egy „miért“-jére félvállról azt mondta:

— Én tehetem, mert ur vagyok, mert telik is, mert meg is illet, mert módom is van hozzá!...

— Igen, az! Ostoba pugris, — felelt neki vissza a kadét, kezét egy telt pezsgős üvegre téve.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

(A ballerina becsülete.) Leopold belga király annak idején meglátogatta Cléo de Mérodeot, a párisi opera tántocsnőjét. Erről a látogatásról sokat élezeltek és nem a legrosszabb viccz volt, amikor a királyt elneveztek Cleopoldnak. Most, hogy a kis ballerina Amerikába került és óriási fellépti díjakat kap, az amerikai lapok sokat foglalkoznak vele és természetesen egész regényeket írnak róla és a belgák királyáról. A kis Céra végre is meguntta ezt a pletykálást és a newyorki World szerkesztőjéhez ezeket a sorokat intézte:

— Uram! Nincs semmi összeköttetésem a belgák királyával, nem is fogadtam soha és azért kérem, ne czélogassanak a felségére. Fogadjon, uram, üdvözlétemet Cléro de Mérode.

Alig jelent meg ez a levél, egy „reporteress“ fölkereste a ballerinát, hogy meginterviewolja. Be is számol a látogatásról és bevezetésében kijelenti, hogy „klasszikus gyűlölettel“ töltötte el újságírói szívét, a mikor arra gondolt, hogy a szüzsies tekintetű leánykának bukása az anya tudtával történhetett meg. De csakhamar meggyőződött róla, hogy a terjesztett hírek hamisak. Mérodené elmondta, hogy a belgák királyja meglátogatta Cléot, de ez minden. „Lulu“ táncolt egy izben, a mikor a király a nézőtérén volt. A leányka, ha másért nem, a hajviselésével feltűnt.

— Eh bien! Ez este leányom abban a szerencsében, vagy inkább balszerencsében részesült, hogy a királynak megtetszett. Nem tudom, tette hozzá Cleo anyja, hogy tájékozva vannak-e önök a király vagyoni helyzetéről. — A világ egyik leggazdagabb uralkodója, és az uralkodóknak minden időben megvolt az a szabadalmuk, hogy ajándékokkal halmozhatták el a művészeket, akiknek tehetsége tetszett nekik. Így esett meg, hogy a király igen hízogató üzenetet küldött leányomnak ajándékok kíséretében és megkérdezte, vajjon remélheti-e a szerencsét, hogy leányom fogadja. Egy király jóakarata sokkal több a szegény kis táncosnőnek sem hogy az ilyen kérelmet visszautasíthatta volna. Leányom látta a királyt, de soha, soha egyetlen egyszer sem távollétemben. Király volt, az igaz; leányom szegény ballerina; de megmaradt az, aminek most látja, amit szeméből kiolvast, egyszerű, ártatlan és

tiszta. Nem maradt el tőlem sem éjjel, sem nappal, születése óta. A király adhatott neki ajándékokat, de ezek nem voltak ártatlanságának dija.

Mérodené hevesen tiltakozott a föltevés ellen, hogy a leányt eladta volna, vagy hogy megtúrta volna leánya bukását. Ha Lulu király kedvese lenne, nem élne oly szerényen. Párisban az ötödik emeleten laknak és lift sincs, 900 frankot fizetnek lakbérben és egy leány az egész eszélség. Cleo egészen egyszerűen öltözködik, pedig a szabónők ingyen kínálnak neki fényes ruhákat.

Itt tartottak az interviewban, amikor benyitott a szobába Cleo; kecsesen üdvözölte a vendéget és megcsókolta anyját. — Nem vagy fáradt? — kérdezte. — Nyugtalanannak látszol.

A reporteress fölkiált: — Ah, mily bájos az európai családokban szokásos tegezés.

Mérodené elmondta a beszélgetés tárgyát, mire a leányka könnyörögve összetette kezét és így kiáltott föl:

— Szörnyű, szörnyű, hogy hogyan rágalmaznak. A belgák királyja nekem senkim. Kevésszer láttam és mindig mások jelenlétében.

A hírlapíró még azt is elmondja, hogy Paola del Monte színésznőtől is tudja, hogy Mérodeék tisztességes, takarékos szegény emberek. Sajnálják a pénzt fiakkerre és sohasem isznak bort, legfőlebb sört, mert ez olcsóbb.

(Idyll) Na fiuk, ti borzasztó állapotban vagytok. Miért nem mosakodtok meg? — Most nem kell, hisz most vakáció van.

(Furcsa indoklás.) Utas: (a kupéból lát egy hegyi tavat és kérdi a konduktortól.) Miféle víz ez? Konduktor: Nem tudom kérem, én sohasem iszom vizet.

(Gyors elhatározás.) Orvos (a betegéhez): Hja, barátom uram, önnek mátlól fogva fel kell hagynia a borral, asszonygyal és énekel. Beteg: Hát talán majd az énekekkel felhagyok.

(Az angol tanu.) A bíró (a tanuhoz): Hogy hívják önt?

A tanu (angol): Welwood.

A bíró: Nem értem; tessék betűzni a nevét.

A tanu: Well: Döbbel: ju-i-döbbel-i-döbbel-ju-döbbel-o-di.

(Egyről-másról.) Munkácsy Mihály végnapjai. Szomorú hírt visz szerte a világba Luxemburgból a táviró. Munkácsy Mihály állapota nagyon rosszra fordult. Tegnap tulságosan heves rohama volt amit alig voltak képesek megfékezni; orvosai lemondtak az életéről. — Családi dráma. Veszprémben az elmúlt éjszaka véres drámát rögtönzött egy odaváló kereskedő, mert a felesége szemrehányást tett neki, a miért későn ment haza. Két óra volt éjjel után, a mikor Weintraub Lajos felesége szobájába nyitott. Az asszony kemény szóval támadt rá, a mi annyira dühbe hozta, hogy revolverével hasbalította a boldogtalan nőt. A miker látta, hogy az asszony összesik, magára sütötte a fegyvert. A golyó az álla alatt furódott a fejébe. A házastársak most a hallállal vívódnak. — Kétszáz ember halála. A „Triton“ parti gőzös a Pinar del Rio északi partján zátonyra jutott. A gőzöson a katonákkal, utasokkal a 30 emberből álló személyzettel együtt 200 ember volt, a kik mindannyian vízbefultak. — Méregkeverő milliomos. Genfben óriás föltűnést kelt egy nagy gyár igazgatójának letartóztatása, a ki feleségét megmérgezte, hogy kedvesét nőül vehesse. A letartóztatott igazgató igen tekintélyes családból való és vagyonát sok millióra becsülik.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 18. Páros bérlet 14. szám.

Kedden, 1897. évi október hó 19-én:

A vasember.

A M. T. Akadémia által az 1886-ik évi pályázaton a Teleky-díjjal jutalmazott eredeti társadalmi tragédia három felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Holnap szerdán, 1897. október hó 20-án:

Juhász Ilona első felléptével:

Hoffmann meséi.

Regényes operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzett: Offenbach J.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Nyilttér.

Báli selyemszöveteket

35 krtól 14 ftt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítás, valamint mintákat postfordultával küldik Henneberg G. (os. és kfr. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Kitünő minőségű,
szintartó
gyapju és gyapot
flanellek.

**Barckentek
ruháknak.**

Kardos László
nagy üzletében Kossuth-utca.
VII.

Férfi ruhákra

Peruven, Tricol, Doscin, brassói
és gácsi

divatposztók

olcsó szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cségnél, 944-0-15

Debreczen, Rózsátér.

**Kedvező alkalom uri öltözetek előállításához
a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből.**

RANUNKEL H. és FIA

helybeli nagykereskedő czég

tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy eddigi nagyban elárúsítása mellé uri divatszövetekben egy **detail eladási osztályt** létesített. Nagy mennyiségben érkeztek raktárra a legjobb és legelegánsabb őszi és téli gyapju divatszövetek **angol, francia és belföldi** gyártmányuak. Fenti czégnek a nagy forgalom lévén célja, az árakat a legminimálisabb haszonra szálítottta le, oly annyira, hogy ma a nála vett szövetből a legjobb és legelegánsabb uri ruhadarabokat is, feltűnő olcsó árért lehet előállítani.

A n. é. közönség kényelmére létesített ily berendezést szives figyelmébe és pártfogásába ajánlja a

926-26-20

RANUNKEL H. és FIA

posztó- és kézműaru nagykereskedő czég
Debreczen főtéri áruháza 1711.

Az őszi idény beálltával van szerencsém a t. közönség szives figyelmébe ajánlani frissen érkezett áruimat.

**Páczott, kocsonyázott és szárított
tengeri halak**

husz különböző faj, ugy darab számra, mint dobozokban. — Különféle finom **csemege-sajtok**, **tátrai turó** különlegesség.

Kitünő thea-fajok,
orosz és angol thea-keverékek. A legfinomabb angol-, ananász- és Jamaika rumok. Kül- és belföldi **asztali és pecsenyeborok, likőrök, cognac és arak. Szepességi főzelékek, bányai és boszniai aszalt szilva.** Különös figyelemmel bevásárolt **kávéfajokat** mindenféle fűszerárúkat a **legolcsóbb árak mellett,**

Leidenfrost Gy.
fűszer, csemege, borkereskedése Debreczenben.

A Bika szálloda mellett.

Katz Herman

**férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Debreczenben.**

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt **őszi- és téli ruha-
raktárát** a következő árak mellett:

- 1 férfi öltöny tiszta gyapjukelméből 100 különböző színekben **8—25** frtig
- 1 divatos hosszú télikabát fekete, kék, barna s drapp színekben legujabb divat szerint készítve **12—40** „
- Rövid téli kabátok **4—20** „
- Magános téli pantalon vagy csizma nadrág **2—08** „
- Fiu- s gyermekruhák, fiu- s gyermek köpenyek körülbelül 1000 drb. különböző árakban.
- (Hawelok) Galléros köpenyek valódi zsolnai gyártmány, főleg egyházi férfiak részére **9—15** „

**Mérték szerinti megrendelésekhez dusan felszerelt gyapju-
szövet raktárt tartok.** 942-13-8

A Bika szálloda mellett.

Bel- és külföldi uri divatszövetek.

Kicsinyben, egyes öltönyökre való eladási osztály.

Társat keresek.

Tizenegy évvel ezelőtt kezdtem 50 hold homoki szőlő telepítéséhez a legkitünőbb fajkból. Az idén egy harmada terem; 1898-ban két harmada; 1899-ben az egész terület. Az ideai bevétel 8000 forint.

Az 50 hold szőlőhöz tartozik 265 hold szántóföld, a mely a szőlő munkáltatását kifizeti, **ugy hogy az 50 hold szőlő jövedelme teljesen tisztán marad.**

15,000 forinttal társat keresek, s a jövedelem egy negyedét neki átengedem.

Bővebb tudósítás itt helyben, hol a birtok is megzemlélhető.

Állomás **Szaniszló** (Debreczenhez 1 1/2 óra). Előleges értesítés esetén az állomásra kocsit küldök.

Csomaköz, 1897. okt. 14.

984-3-1

Tövölgyi Titusz.

1074. v. k. sz.
1897.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi járásbírósnak 23956/1897. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Róth Ignác debreczeni lakos részére Harcsarik Géza vámos-pércsi takostól 437 frt 22 kr. tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 35 kr. perköltség erejéig 1897. évi augusztus hó 6-án bíróság lefoglalt és 1250 frtra becsült ökrök-, lovak- és szekerekből álló ingóságok **1897. évi november hó 2-án d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és Hajdu-Vámos-Pércsen, alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1897. évi október hó 12-én.

Török Péter,
birói kiküldött.

990-1-1
7298. sz.
1897. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár végrehajthatónak Kecskés Sándorné Faragó Julianna debreczeni lakos végrehajtást szenvedő elleni 15 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő, Debreczen szabad kir. városban fekvő a debreczeni 7378. sz. telekjönnyben A + 1. rsz. 964. hrsz. alatt foglalt 723. népsorszámu házas beltelekre az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. C. pontja szerint egészben az árverést 1168 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi november hó 17-ik napján d. u. 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 116 frt 90 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1897. évi augusztus 4-én.

Nagy Károly
kir. tábl. bír.

901-1-1

7154. tkv.
1897.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Mihály végrehajthatónak Diószegi Gábor végrehajtást szenvedő elleni 30 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő Sámson község belterületén fekvő, a sámsoni 1054. sz. tkvi A + 276. hrsz. 101. sorsz. beltelekes házra és pedig a V. T. 156. §-a értelmében egészben az árverést 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897. évi november hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor** Sámson község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 32 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi. hatóság, 1897. évi július 31. napján.

Nagy Károly,
kir. táblai bír.

989-1-1

Nagyméltóságú

Gróf Desseffy Aurél ur

büd-szent-mihályi uradalmában

eladó 77 darab

kis-jenői szőke fajta hasas, deczember elején fiadzós, sertésvészen átesett

3-4 éves kocza.

Bővebb felvilágosítást ad **Kozelka Alajos** urad. tisztartó.

Meghívás.

Felkérem az alább megnevezett fansikai kaszáló birtokosait, hogy a kaszálójok átadásához a következő napokon a kaszálójokban, d. e. 9 órától, d. u. 4 óráig megjelenni és a kiküldött bizottságot bevárni sziveskedjenek.

Október hó 21-én.

Csapó Péter és neje 440. sz. a. lakos
Somogyi János és neje 2377. " "
Kardos János és neje 1401. " "
Kovács Sándor 1937. " "
Udvarhelyi Károly örökösök 1558. " "

Október hó 22-én.

Szekeres Jánosné és Kozák Ferenczné 1289. sz. a. lakos
Horváth István 50. " "
Dr. Szikszai Imre 26. " "
Szikszai István és neje 10. " "

Október hó 23-án.

Erdei András és neje 608. sz. a. lakos
Török Bálint és neje 875. " "
Kálmán János 2245. " "
Kocsis András 447. " "
Berger Hendrik 1771. " "

Október hó 25-én.

Vecsey Zoltán 1582. sz. a. lakos
Boldog István és neje 1894. " "
Sarkadi István 1299. " "
Özv. Kovács Istvánné 2273. " "
Fogarasi Jánosné és gyermekei 2021. " "

Október hó 26-án.

Dávidházy Imre és neje 1075. sz. a. lakos
Németi Mihály 1545. " "
Sipos Bálint és neje 872. " "
Csige Ferenczné és gyermekei 662. " "
Villmányi Sándor 2405. " "

Október hó 27-én.

Özv. Faragó Bálintné 1384. sz. a. lakos
Kos Ferencz fansikai lakos
Czeplédi György 1259. " "
S. Nagy Sándor — " "
Bészler Lajos — " "

Október hó 28-án.

Pásztor Mihályné 2366. sz. a. lakos
Hutfleisz Kázmér 2086. " "
Nadányi Sándor kiskoru — " "
Harsányi Sándor 1167. " "
Nagy János 674. " "

Október hó 29-én.

Erdei Pál és neje 294. sz. a. lakos
Bisotka Gábor és neje 870. " "
Kos Ferencz és neje fansikai lakos
Debreczeni György és neje 1187. " "
Krasznai Zsuzsánna 2365. " "

Október hó 30-án.

Kozák Mihály és neje 1857. sz. a. lakos
Márton Jánosné 3649. " "
Major Péter és neje 686. " "
Phausmid Kálmánné — " "
Kuezik Gábor 2196. " "

November hó 1-én.

Özv. Zagyva Imréné gyermekei 364. sz. a. lakos
Kis Gábor és neje 2100. " "
Özv. Tóth Bálintné és gyermekei 1994. " "
Szabó Sámuel és neje 2161. " "
Özv. Sós Ferenczné 1964. " "

November hó 2-án.

Szalay István állatorvos Péterfián Nyilas István és gyermekei 2386. sz. a. lakos
Vitéz Mihály és neje 3078. " "
Kis Istvánné 734. " "
Barna János és Kovács Mária.

November hó 3-án.

Czeplédi Józsefné Szegedi István és neje 226. sz. a. lakos
Liptai Miklós és neje 385. " "
Rácz György és neje 2599. " "
Koszorus Lajosné 1577. " "

November hó 4-én.

Ötvös Jánosné 632. sz. a. lakos
Bíró Mihály és neje 2970. " "
Danko Ferencz 2717. " "
Dalmi János 857. " "
Kis Gábor és neje 145. " "

November hó 5-én.

Budaházi Józsefné 359. sz. a. lakos
Lukács Mihály örökgyógyó 2671. " "
Kövesdi János 2376. " "
Horváth János 3537. " "
Csizsár András 2951. " "

November hó 6-án.

Arany és Pap 451. sz. a. lakos
Molnár Sándorné 249. " "
Csóka József Kossuth-utcai — " "
Phausmid Kálmán — " "

November hó 8-án.

Kertész János 1125. sz. a. lakos
Arany János és neje 170. " "
Szabó Mihály 2104. " "
Vértési Lajos 2463. " "
Menyhárt József 3692. " "

November hó 9-én.

Erdei Pál és neje 294. sz. a. lakos
Böszörményi Gáborné 2461. " "
Úszó János és neje 2015. " "
Özv. Bundi Józsefné 744. " "

November hó 10-én.

Erdei Pál és neje 294. sz. a. lakos
Tóth János és neje 1952. " "
Özv. Bundi Józsefné 744. " "
Debreczen, 1897. évi október hó 18-án.

Török